

Svinovniček

farní časopis

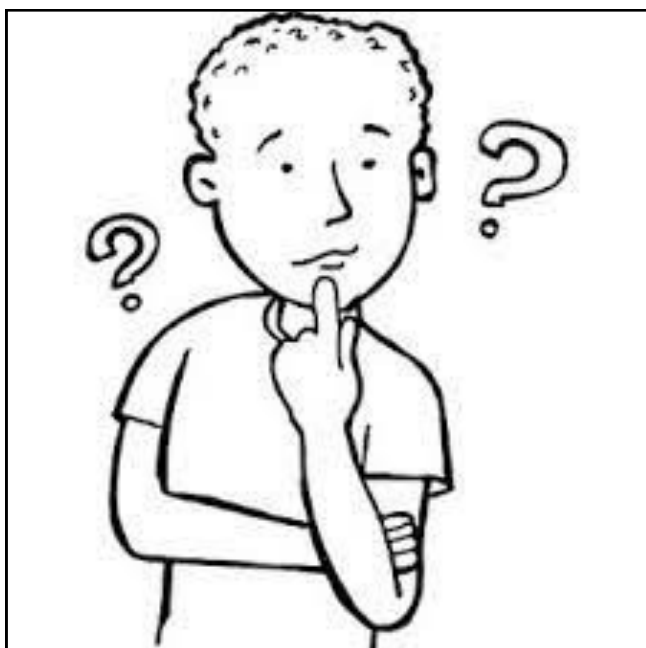
Číslo 3/2023

23. 9. 2023

ROZHOVOR S P. DR. DANIELEM VÍCHOU

LITURGICKÝ A MODLITEBNÍ TEST LÁSKA, KTERÁ VŠECHNO VYDRŽÍ

NA SLOVÍČKO	3
LISTÁRNA	4
Články	4
Adopce na dálku – nové informace	4
Poutní zájezd 10. června t.r.....	4
Zamyšlení	5
Glosa o (pořád té stejné) radosti.....	6
Malý modlitební a liturgický test	6
RODINĚ	7
Život ve víře	7
Láska, která všechno vydrží	7
Pro poučení	14
Zvesela z internetu.....	14
Odposlechnuto	14
Životní pravda.....	14
Může se hodit.....	14
Řekli o hudbě	14
Áronské požehnání	14
Zábava	14
Pyramida.....	14
PASTORACE	15
Pastorační plán	15
Svátosti a svátostiny	16
Plán kostelních sbírek	16

Na slovíčko s nově jmenovaným pastoračním vikářem Ostravsko-opavské diecéze **P. Dr. Danielem Víchou.**

Odkud pocházíte a jaká byla Vaše cesta ke kněžství?

Narodil jsem se a vyrůstal v krásném kraji ve farnosti Hradec nad Moravicí ve vesnici Žimrovice. Období dětství a zvláště dospívání pro mě bylo neodmyslitelně spojené s vírou a s prožíváním liturgického roku. To vše, a snad také velmi pěkný vztah s naším panem farářem, mě motivovalo na cestě ke kněžství. A tak jsem se po maturitě přihlásil do konviktu a už to šlo samo.

Kde všude jste působil jako kněz?

Mým prvním místem byla farnost Karviná. Tam jsem nastoupil v roce 2004 jako jáhen a po svěcení zůstal jako kaplan. K tomu jsem se v roce 2006 stal administrátorem farnosti Karviná – Doly se známým šikmým kostelem. Tehdy se ovšem o této stavbě mnoho nemluvilo a turistický ruch teprve začínal. V roce 2007 jsem se stal z kaplana farářem farnosti Karviná, kde jsem byl do roku 2014. Byla to krásná doba počátků kněžské služby, která se mi vryla hluboko do nitra. Od roku 2014 do roku 2019 jsem pak byl farářem v Kravařích a od léta 2019 farářem a děkanem v Místku.

Lidé Vás znají z vysílání Tv-Noe. Co tato práce obnáší?

Tato činnost je velmi pestrá, což se mi nesmírně líbí. Jedná se o tvůrčí a týmovou práci při výrobě pořadů a jejich přípravě. Pro pořady, které moderuji, je obzvláště důležité neustále sledovat dění kolem papeže a v církvi vůbec, abych o něm mohl informovat na obrazovce. Ale popisovat vše, co je s touto prací spojeno, by bylo hodně na dlouho.

Byl jste jmenován pastoračním vikářem pro pastorační, vzdělávání a evangelizaci. Co je náplní práce pastoračního vikáře?

Popravdě to teprve poznávám a seznamuji

se s paletou svých úkolů. Jednoduše řečeno budu spolupracovat s otcem biskupem při vytváření a realizaci pastoračních a evangelizačních projektů diecéze. Už se na to těším, protože evangelizace mi vždy velmi ležela na srdci. Možná si to lidé někdy neuvědomují, ale žijeme v době, ve které jsme jako církev nikdy nebyli. Máme obrovské pole

možností pastorační a evangelizační, nikdo nám nic nezakazuje a nezavírá nás do kostelů, můžeme zvát na duchovní akce veřejnost, publikovat knihy, vysílat křesťanské pořady. Je jen na nás, jak se těchto možností chopíme. Velmi mě mrzí, když slyším, jak si na dnešní dobu naříkáme, protože v těchto ohledech je jedinečná a skvělá.

V čem spatřujete ve výkonu této funkce svůj hlavní úkol?

Být k pomoci otci biskupovi v pastorační oblasti. On je hlavou diecéze a to, že mě přizval ke spolupráci, prožívám s vděčností ale také s určitou bázní zároveň.

Jak vypadá Váš všední den?

Každý den je úplně jiný. Jsou v něm pevné body, jako je mše svatá, zpovídání, práce v kanceláři, ale velká část se odvíjí od toho, co zrovna vznikne jako aktuální potřeba.

Stále jsem ještě ve velké farnosti, což s tím souvisí.

Jaký je Váš oblíbený světec a proč?

Od dětství mě přitahuje příběh svatého Jana Nepomuckého, kterého mám ve velké úctě. Možná je to tím, že jsem jako dítě navštívil Nepomuk. Ale jinak osobně velmi uctívám všechny naše národní světce, ve kterých vidím také své osobní bohatství.

Děkujeme za rozhovor ■

LISTÁRNA

Články

Adopce na dálku - nové informace

V minulém Svinovníčku jsme informovali o ukončení adopce na dálku Aničky Midjanko. Na základě dobrozdání pastorační rady jsem požádal o přidělení nového adoptivního dítěte pro naši farnost. Před několika dny došla ze Střediska humanitární pomoci a rozvojové spolupráce naší DCHOO od paní Ing. Veroniky Cabala odpověď:

*„Vážený otče, velice Vám děkujeme. Založila jsem Vaší farnosti novou smlouvu pod VS 2322068. Jedná se o chlapce, jmenuje se **Taras Jaskovec**.“*

Podrobnosti k tomuto chlapci budou zveřejněny v příštím Svinovníčku.

P. Jan ■

Poutní farní zájezd 10. června t. r.

V sobotu 10. 6. jsme se vesměs svinovští farníci vypravili na poutní zájezd do Kladska, rodiště otce Grzegorze. Toho dne jsme vyjeli o půl osmé ráno od svinovského kostela v počtu 24 lidí, včetně našich duchovních otců Grzegorze a Jana, a spolehlivého pana řidiče. Cesta do našeho cíle trvala zhruba tři hodiny jízdy.

V první části putování nás náš hlavní průvodce otec Grzegorz provedl historickým jádrem Kladska. Poté spolu s otcem Janem sloužil kolem 12 hodiny pro nás poutníky mši svatou v kostele Nanebevzetí Panny Marie. Tento chrám, postavený ve stylu gotickém s barokním interiérem, je pozoruhodný tím, že má dva boční oltáře. V levé přední části chrámu je umístěna socha Arnošta z Pardubic, který hledí k hlavnímu oltáři. Dozvěděli jsme se, že ve středověku bylo kladské knížectví součástí Koruny české a patřilo pánům z Pardubic.

Ve druhé části našeho putování, po mši svaté, jsme se menší procházkou ocitli na náměstíčku, kterému dominuje socha Panny Marie (morový sloup). Odsud jsme pokračovali na malý kamenný most, který je přirovnáván svou stavbou k pražskému Karlovu mostu a je další zajímavou turistickou atrakcí pro návštěvníky tohoto města. Uličkami jsme se dostali

ke kostelu Panny Marie Růžencové. Ten byl v době naší přítomnosti uzavřen, otevřen bývá v době, kdy se zde slouží mše svatá. Nelze nezmínit kladskou pevnost, která se tyčí nad městem, a také podzemní chodby, tunely asi 40 kilometrů vedené pod ulicemi města – byly vybudovány v rozmezí 13-17. století. Z časových důvodů jsme nemohli tyto dvě zajímavosti navštívit, ale pro tentokrát stačilo pouze vidět a vědět. Vedle našeho znalého průvodce otce Grzegorze jsme se o zajímavostech mohli také dočíst na tvrdých kartonech, které byly viditelně umístěny poblíž každé již zmiňované zajímavosti a které informovaly návštěvníky města ve čtyřech světových jazycích, jedním z uvedených jazyků byla čeština... I na této pouti čas utíkal jako kdykoliv a kdekoliv jinde. Začaly se ozývat naše základní životní potřeby v podobě nasycení, tentokrát pouze nasycení tělesného. Chutné jídlo a pití v areálu nákupního střediska, kam jsme dojeli autobusem, bylo osvěžením a dalším příjemným zastavením. V 16 hodin jsme vyjeli z parkoviště nákupního centra do města Nisy. Nisa nás přivítala svým klidem, zelení a dalšími pamětihodnostmi. Otec Grzegorz se i zde zhostil role průvodce a přivedl nás k jezuitskému kostelu Nanebevzetí Panny Marie a k němu přilehlé barokní budově - Collegium Carolinum, bývalé jezuitské koleji a gymnáziu. Odsud jsme se vydali k naší poslední zastávce - ke kostelu sv. Jakuba a vedle něj stojící zvonice. I zde v kostele sv. Jakuba jsme si prošli jeho interiér, i zde jsme mohli uvnitř svého „já“ setrvat v modlitbě, ve svých prosbách k Pánu Bohu a k Panně Marii. Z Nisy jsme vyjžděli směr Svinov po 18 hodině, kde jsme byli kolem půl deváté večer. Naší poslední definitivní tečkou onoho dne bylo společné foto do farní kroniky (to tedy slíbil otec Jan). (Zde jest ▼)

A co dodat na závěr? Děkovat. Velké poděkování od nás patří otci Grzegorzovi, který se nás ujal a podělil se s námi se svými znalostmi nejen o Kladsku. Byl trpělivý, nespěchal a vždy nás dovedl k plánovanému stanovišti. Poděkování směřuje i k otci Janovi, který v sobě nezapřel duši historika a který nás taktéž svým slovem provázel jak k českým hranicím, tak i na polském území měl co říci k některým památkám, které jsme viděli. Díky panu řidiči za bezpečnou jízdu v obou směrech. Po dlouhé době došlo k setkání v takovéto „zájezdové“ podobě. Hledíme vzhůru a děkujeme Pánu Bohu, Panně Marii a našim andělům strážným za jejich neviditelný doprovod do našich pozemských domovů.

**Účastníci poutního zájezdu
červen 2023**

Glosa o (pořád té stejné) radosti

Minulý Svinovniček (2/2023) mi dal návod, jak obhajovat radost před těmi, kteří pro samé nesnáze, hmotný nedostatek, nemoci a všelijaké svízele tvrdí, že není, z čeho by se mohli radovat.

Vaši radost vám nikdo nevezme, říká Kristus slovy Jana (16,22), a já vím, že má pravdu. Je jisté, že ne každý má schopnost najít důvod k radosti, prožít ho, ne každý si všímá drobností, které by ho mohly potěšit, ne každý umí vidět věci z nadhledu. Je mi těch smutných líto, možná neměli dobré vzory, mají špatné životní zkušenosti, nebo je jim to tak dáno, to by mě mrzelo nejvíc. Možná ze všeho trochu, prý k tomu ani vzdělání nepomůže, pesimisté a skeptikové na to mají i přes vzdělání či právě ze vzdělání přímo zaděláno. Ale o potřebě štěstí, potažmo radosti mluví filozofové napříč věky, a najdou se i takoví, kteří se odvážili hledat pocity štěstí i v době války, i v koncentračních táborech; můžeme se o tom dočíst v knize maďarského nositele Nobelovy ceny za literaturu Imre Kertésze *Člověk bez osudu* (česky Academia, 2003). Ale zůstaňme v naší farnosti, buďme k smutným lidem ohleduplní, přestože nás odradí jejich zachmuřený pohled, a pak ty jejich poráženecké řeči! Děkujme Bohu za dar srdce náchylného k zakoušení lepší stránky věci, která je, jen ji rozpoznat. Tak třeba při dnešní mši sv. mě potěšily krásně vyčištěné boty farníka, který klečel přede mnou, viděla jsem ten vzorný lesk, černočernou čern jeho opatků; potěšilo mě, že ví, jak přistoupit k Pánu, a představila jsem si, že stejně hezky poděkuje své paní za přípravu svátečního oběda. A co ty dvě seniorky, které nesly k oltáři obětní dary? Obě v růžovém, kostýmek, sukně, lehký úsměv, všechno sladěno, kostel dostal červánkový odlesk, ani jsem si nevšimla, ale otec Jan se na ně jistě pousmál. Nebudiz to prosím návod k přílišné pozornosti k vnějším věcem, ale vezměme v potaz, že je neděle, že se setkáváme s proměněným Kristem, a že jsme to my, kteří zde prožíváme kus svého života; to už si zaslouží jisté pozornosti. A tak teď, na počátku nového týdne, o té malé prosté radosti píšu a chvílemi se jdu ohřát ven, kde doslova praží slunce. Opírám se o čistou bílou zeď a zmocňuje se mě zase radost. Trávníky kolem domů jsou vyholeny jako nedělní tvář muže, ale náš vrostl do dláždění a vytasil se nízkým kvetoucím jetýlkem; je bílý a plný včel. Počítám, a nelze, včely jsou pilné, jen se míhají. Jsem šťastná, že jsem jim mohla nabídnout k práci i potěšení svůj obyčejný trávník. Jsou samozřejmě, nevšimají si mě, a proč by, každý máme svůj úděl. Jsme si ho vědomy, ony i já. Svou glosu dopisuji v nejlepší naladění.

Lydie Romanská ■

Malý modlitební a liturgický test

Jedná se o test pro všechny, kteří se modlí a účastní eucharistické slavnosti - mše svaté.

Každá společně recitovaná modlitba nebo knězem pronášený liturgický text má svou ustálenou a společně sdílenou formu. Netýká se to vlastních modliteb jednotlivců, kteří je vytvářejí s konkrétním úmyslem a sami je přednášejí Bohu či svatým – našim přímluvcům u Božího trůnu.

Při společném modlení bychom však měli dodržovat čistotu a jednotu textu, jak nám to předkládá naše církev. Jde o to, aby se při společném modlení zachovala jednota. Abychom se nemodlili rozličně, protože to pak zní nesrozumitelně.

Zamysleme se nad tím, co říkáme někdy jiným způsobem než je oficiálně uvedeno a přijímáno.

Už při modlitbě Otčenáše se často zakopává. Modlíte se správně „**jako** i my odpouštíme“ nebo „jakož i my odpouštíme“? Říkáte správně „**neuvad'** nás do pokušení“ nebo „**neuvod'** nás do pokušení“?

Jak je to s Pilátem ve Věřím v Boha? Upřednostňujete „trpěl pod **Ponciem** Pilátem“ nebo „trpěl pod Pontským Pilátem“?

A co Zdravas, Maria? „Požehnaná jsi mezi ženami“ nebo „požehnaná **ty** mezi ženami“ nebo dokonce „požehnaná tys mezi ženami“? Jak je to v kancionále?

Všimli jste si, že ve Zdravas, Maria vzýváme „požehnaný plod života **tvého**“ a ve Zdravas, Královno říkáme „požehnaný plod života **svého**“? (Nevím, proč tomu tak je, ale naše česká gramatika proti tomu nic nemá, tak si s tím nelámejme hlavu.)

Pojďme nyní na mši svatou. Hned v úvodních obřadech prosíme o přimluvu „všechny **anděly** a svaté“, ale velmi často se v kostele ozývá „všechny anděle a svaté“.

A víte, vážení lektori a milé lektorky, že po čtení při bohoslužbě slova se má po přečtení textu udělat **malá pauza** a pak teprve říct „slyšeli jsme slovo Boží“? (Mohlo by tak dojít k podivnému spojení dvou nesourodých myšlenek.)

Jinak už snad při mši svaté chyby neděláme. Sláva! Nejen na výsostech, ale i v našem kostele!

Je často těžké po dlouhých letech jinak vyslovovaných modlitbách přizpůsobit se správnému textu, ale za pokus to snad stojí.

Ale hlavně vycházejme z důležité skutečnosti, že při modlitbě je nutná především vroucnost a hloubka našeho kontaktu s těmi, koho vzýváme. Nějakou formální chybičku nám určitě prominou.

P. N.■

RODINĚ

Život ve víře

LÁSKA, KTERÁ VŠECHNO VYDRŽÍ... aneb pár slůvek o manželství

Milí spolufarníci, spolufarnice a spolufarničátka, mnozí z nás jsou ještě nastaveni na letní režim, k čemuž nás směřuje vytrvale teplé počasí. Avšak stejně jako sluníčko brzy vystřídá vítr, déšť a chlad, tak i pěkné romantické vztahy proměňuje všední každodennost, problémy a nejrůznější těžkosti. Není na tom nic špatného, takový je zkrátka život. Ba naopak - životní zkušenosti vybrousí lidský život do nádherné podoby, což nám umožní prožívat ho o to hlouběji a intenzivněji. Buďme rádi za tu ohromnou rozmanitost a bohatou škálu krás, které nám přináší. Tentokrát se v naší rubrice obracíme k manželům. Chceme je slovy otce Aleše Opatrného povzbudit na jejich náročné cestě...

Manželé v různých etapách života

V pastorační praxi se nejčastěji mluví o přípravě na manželství nebo o obtížných a krizových situacích, které v manželství nastávají. Církevní texty o manželství často mluví buď jen o ideálním stavu, jakého má manželství nabývat, nebo naopak o krizi manželství v současné společnosti a o všem, co správné chápání manželství ohrožuje. Málokdy najdeme v pastorační literatuře pojednání o různých etapách, které život v manželství charakterizují, o jejich projevech a o požadavcích, které na manželství kladou. Proto se často chápe manželství jako téměř konstantní jev, který se změní až v pokročilém stavu stárnutí. Naproti tomu psychologická literatura zpravidla zná různé etapy života rodiny a jejich průmět do manželství a také počítá s kritickými obdobími, která se v běhu života každého člověka vyskytují a které mají u mužů a u žen různé podoby a tím také manželství různým způsobem ovlivňují.

1. Proměnlivé a konstantní v životě člověka

Běžně bývá největší pozornost věnována změnám, kterými prochází člověk od narození do dospívání. Menší pozornost se věnuje změnám člověka od dospělosti do výslovného stáří. Je pravda, že základní povahové rysy člověka se zpravidla nemění a že určité vlastnosti (kladné i záporné) má většina lidí po celý svůj dospělý život. To ale neznamená, že by se člověk neměnil vůbec. Po dosažení dospělosti pokračuje osobnostní zráním. Kromě toho se dostává většina lidí do nových životních rolí. Jedny z nejznámějších a nejdramatičtějších změn představuje cesta od role studenta přes nováčka v zaměstnání po zaujetí vedoucí a zodpovědné pozice. To se může v dnešní společnosti odehrát v době kratší než deset let. Pokud tato proměna prochází již uzavřeným manželstvím, může pro ně znamenat velkou zátěž.

Další kritické období může být zejména u mužů okolo čtyřicátého roku věku, kdy si člověk naplno uvědomuje, čeho už v životě nedosáhne a kdy může dramaticky prožívat kritickou bilanci svého dosavadního života. Pro naše poměry je stále ještě novým prvkem změna, která může nastat ztrátou zaměstnání okolo padesátého roku věku, která pro mnoho lidí znamená konec nadějí na pokračování práce v jejich vlastním oboru. Vyjmenované změny jsou uváděny jenom jako příklady toho, co se děje zejména v mužském životě, i když při dnešním názoru žen na sebeuplatnění mohou problémy, spojené s růstem významu zaměstnání nebo naopak s jeho ztrátou, nabývat podobných tvarů.

Pro úvahy o manželství je z tohoto hlediska v první řadě důležité počítat s tím, že se v průběhu trvání manželství oba manželé budou měnit, každý jinak a jiným tempem, ale že tyto změny neznamenají, že se jeden bude proměňovat do obrazu, ve kterém by ho velmi rád viděl jeho životní partner.

2. Změny typické pro muže a typické pro ženu

V euroamerické civilizaci bývá běžné, že se muž do velké míry (a někdy především) identifikuje se svým zaměstnáním. Proto proměny úspěchů, postavení, dosažených výsledků a dalších okolností v zaměstnání mívají na jeho sebevědomí a na jeho chování v rodině velký vliv. Pro ženu může být dnes seberealizace v zaměstnání, přesněji v oboru, který vystudovala, prakticky stejně důležitá jako role mateřství, případně ji i vytlačuje. To samo o sobě přináší řadu vnitřních i vnějších konfliktů. Na tomto místě nebudeme řešit otázky dvoukariéro-

vých manželství ani praktické způsoby, jak ženě umožnit, aby při výchově dětí neztratila kontakt se svým zaměstnáním. Chceme zde jen na to upozornit, že tyto problémy jsou reálné a nevyřeší se tím, že jsou popřeny nebo přehlíženy.

Kromě konfliktu mateřství-profesní uplatnění může být pro ženu velkým problémem její sociální zařazení ve společnosti. Je to trochu něco jiného, než problém muže s jeho profesním úspěchem. Zejména žena, která je delší dobu doma s dětmi, se může právem cítit vyřazena ze společnosti resp. může mít dojem, že ve společnosti ostatních zaostává a nemá s lidmi, kteří nejsou jako ona stále doma, žádná společná témata.

Dalším velkým problémem manželství bývá, že zatímco muž je zpravidla schopen určitého odstupu od situací (příjemných i nepříjemných), žena chápe a prožívá všechno mnohem víc osobně. Tedy to, co muž považuje často za situaci, která je vůči manželství vnější a proto jí nevěnuje pozornost, prožívá žena jako skutečnost závažnou která se manželství týká, případně do něho zasahuje.

3. Přijetí změn v manželství

Prakticky každý manželský pár se ve svém společném životě musí mnohokrát vyrovnávat s obtížemi, složitými situacemi i krizemi. K tomu je v první řadě potřeba opakovat, že ani krize ani obtíže neznehodnocují lidský život beze zbytku. Tím nemá být jejich tíže bagatelizována, ale má být poukázáno na skutečnost, že dobrý výsledek manželství nespočívá v absenci obtíží a krizí, ale v jejich překonání.

Právem bývá popisováno, že člověk vstupující do manželství si do jisté míry bere svou představu, které konkrétní partner nebo partnerka do jisté míry odpovídá. V průběhu let dochází k poznání reálné podoby životního partnera, která se od představy přece jen poněkud liší. K tomu ještě přistupují výše zmiňované změny. Má-li tedy manželství obstát, musí oba partneři současně souhlasit s tím, že některé rysy osobnosti toho druhého se nezmění, i když by změna byla žádoucí, a že naopak jiné změny nastanou, ačkoliv se s nimi nepočítalo. Princip je stále stejný: jeden musí „dovolit“ tomu druhému, aby byl sebou samým a to nejenom v tom, co se nemění, ale i v tom, co se proměňuje. Není třeba zastírat, že to může být úkol velmi obtížný. Je třeba k tomu také dodat, že tato skutečnost nesmí být zneužita k prosazení bezohlednosti („musíš mne přece přijmout takového/takovou jaký/á jsem, i když je to pro tebe těžké nebo nepříjemné“). Ani určitý tvar osobnosti jednotlivce ani určitý stav, v němž se manželství nachází, není možno prostě konzervovat. Život v manželství podléhá vývoji a změnám, z nichž všechny nejsou předvídatelné, podobně jako nejsou předvídatelné v životě jednotlivce.

4. Manželství hříšníků

Právě křesťané mají chápat, že „hřích patří do života“, ovšem ne jako něco, s čím lze souhlasit, nýbrž jako skutečnost, která má být rozpoznávána, vyznávána a Božím odpuštěním odstraňována. Tohle základní a poměrně jednoduché tvrzení by mělo osvobodit manžele od požadavku, aby byl jejich protějšek v každém okamžiku bezhříšný. Je jedním z největších přínosů křesťanství, že hřích neschvaluje, ale nedělá si také iluze o bezhříšném životě člověka, a že v sobě nese osvobozující zvěst o milosrdném, odpouštějícím a nitro člověka uzdravujícím Bohu.

Uznání vlastní hříšnosti, pokání a smířování s Bohem nejsou v tomto pohledu jen zbožné skutky, které by měl člověk z nějakého důvodu konat, ale jsou pro manželství velmi potřebným a užitečným lékem, který vyrovnává hříšnost člověka a který také člověku dovoluje, aby se ke své hříšnosti hlásil a nepopíral ji.

5. Takzvaný životní rodinný cyklus

Je užitečné rozčlenit život manželství do několika etap. Zde vyjdeme z celkem jednoduchého dělení:

a) Manželský pár bez dětí

V této fázi se nejprve řada manželů učí navzájem sžívat ve společné domácnosti (i když tento předpoklad dnes zdaleka neplatí obecně, mnozí žijí spolu už delší dobu). Vztahy jsou na první pohled poměrně jednoduché v tom směru, že jde pouze o vztah ve dvojici. Tato situace také manželům dovoluje udržovat nebo rozvíjet společenské kontakty, věnovat se koníčkům, cestovat apod. Méně jednoduchým se tento stav stává ve chvíli, kdy manželé touží po dítěti, které nepřichází, případně jsou ujištěni o tom, že početí dítěte je nepravděpodobné nebo nemožné. Tato nenaplněvaná nebo nesplnitelná touha bývá pro manželství velkou zátěží, kterou navíc muž a žena vnímají a prožívají do jisté míry odlišným způsobem.

b) Rodina plodící děti

Tato etapa začíná narozením prvního dítěte, a to znamená zásadní změnu v uspořádání života. Představuje podstatnou změnu sociálního postavení ve společnosti - z manžele se stává rodič a samozřejmě má také vliv ekonomický, mnohdy ne právě zanedbatelný. Mění se také určitým způsobem vzájemný vztah manželů: i když je dítě oběma milováno, je to nový objekt lásky a pozornosti, vstupující také do vzájemného vztahu muže a ženy, který může být pocíťován také jako konkurence. Je známou skutečností, že dítě (a ještě více nemocné dítě) silně přitahuje pozornost matky, a muž se cítí být na okraji pozornosti a tak přímo nebo nepřímo zanedbáván.

Rodičovství přináší řadě lidí velké životní naplnění, ale současně znamená v dnešní společnosti velkou ekonomickou zátěž a velkou změnu v možnostech sociálních kontaktů a profesního uplatnění, a tato změna může být považována za značně tíživou.

c) Rodina se školními dětmi

Tato fáze života neklade na rodiče jen další finanční a časové nároky, ale klade také nároky intelektuální. Chce-li rodič svému dítěti pomoci, musí toho být svými znalostmi schopen. Kromě toho se manželé mohou velmi lišit jak ve svých pedagogických schopnostech, uplatňovaných vůči dítěti (dětmi), tak v představách o tom, jakého druhu a jakého stupně vzdělání by měl potomek dosáhnout. To všechno klade na manžele další nároky, aby se různost jejich schopností, vlastního vzdělání a očekávání vzhledem k výkonům potomka sblížovaly s realitou a sblížovaly u obou navzájem.

d) Rodina s adolescenty

Lidové úsloví „malé děti – malé starosti, velké děti – velké starosti“ bývá často až nepříjem-

ně realistické. Problémem, který přináší adolescent, není jen různá souhra pubertálních projevů, které má rodič snášet, ale také velká starost o správnou volbu dalšího vzdělávání, tedy typu školy nebo druhu profese, které se vyučí. Tuto starost samozřejmě jinak prožívá rodič a jinak adolescent. Zde se také mohou vyhrotit rozličné představy otce a matky o další životní cestě dítěte. Ve svých reakcích vůči dítěti i vůči sobě navzájem by se měli manželé opakovaně vracet k základní zásadě, že dítě nemá naplnit představy rodičů o své vlastní budoucnosti, ale má realizovat své osobní povolání, tedy rozvíjet se podle plánu Božího. Zcela realisticky je zde třeba dodat, že tato věta je i pro řadu věřících rodičů značně vzdálená jejich praktickému jednání.

e) Rodina vypouštějící mladé dospělé do světa

Ačkoliv si mnoho rodičů i v této fázi dělá o své potomky starost, mívají často malou možnost jejich způsob života ovlivnit nebo jejich rozhodnutí změnit či zvrátit. Pro rodiče nebývá jednoduché uznat, že skončila etapa přímé výchovy a nastává etapa úplně jiná. V ní je rodič především potomkem pozorován a hodnocen, občas žádán o radu, ale současně je „vytlačován“ z pozice toho, kdo bude určovat život mladého člověka. S určitou nadsázkou se dá říci, že rodič se stává vůči životu svého potomka „angažovaným divákem“. Pro manžele bývá často nesnadné, aby si tuto novou roli osvojili oba současně a aby v zásadě oba přistoupili na skutečnost, že nemohou řídit život svého potomka i v případě, že s jeho životními kroky zásadně (a možná z opravdu dobrých důvodů) nesouhlasí. Zejména pro muže bývá velmi obtížné spojit zásadový osobní postoj s ochotou přijímat vlastní vzrostlé dítě v jeho jinakosti. Pro matku bývá zas obtížné sladit bezpodmínečnou mateřskou lásku s nesouhlasem s životní cestou nebo jednotlivými činy potomka. Pro oba rodiče může být velmi nesnadné uvěřit, že je jejich dítě potřebuje i když je téměř dospělé, navenek dává najevo svou touhu být úplně samostatné. Potřebuje je ovšem jiným způsobem, než když bylo nedospělé.

f) Rodiče ve středním věku

Zde nastává situace, která je v literatuře často označována jako „syndrom prázdného hnízda“. Rodiče, kteří se těšili, až se nebudou muset starat o své děti, jsou najednou zaskočení situací, kdy se nemají o koho starat. Toto se může změnit příchodem vnoučat, ale tato situace nemusí nastat. Manželé, kteří léta věnovali velkou část svého času i zájmu dětem, mají v této situaci najednou na sebe až příliš mnoho času. Jejich vztahy jsou nezvykle těsné, protože v nich každodenně nefigurují jejich potomci a vztahy k nim. Pokud se k těmto obtížím přidá ještě ztráta zaměstnání nebo vážná zdravotní obtíž jednoho z manželů, může to znamenat pro manželství vážné ohrožení. Kromě toho se po několika desítkách společného život může i v křesťanském manželství objevit to, co Plzák nazývá „manželská koroze“. Je to jakési nepozorované ale skutečné narušení a uvolňování vzájemných vztahů. I když zde není místo pro všeplatné rady, řešící manželské obtíže, je možné poznamenat, že je důležité, aby manželé tuto fázi života pochopili jako přechodnou a nediagnosticskovali jí jako konec společného úkolu, společné lásky a společné životní cesty.

Zvlášť tíživá a nebezpečná může tato situace být v případě, kdy manželé (nebo jeden z nich) viděli děti jako hlavní a takřka jediný smysl svého manželství a svého života (toto ohrožuje spíše matky). Potom může být i u věřících lidí prázdnota, která se v takovou chvíli objeví, závažným problémem.

g) Stárnutí a umírání

I když je dnes stárnutí díky delšímu průměrnému věku Evropanů a zlepšujícímu se zdravotnímu stavu poněkud odsunuto a věk sedmdesáti let zdaleka nemusí znamenat stařeckou nemohoucnost, přináší stáří dříve nebo později zdravotní obtíže a omezuje člověka v jeho soběstačnosti nebo ve schopnostech vykonávat to, nač byl celý život zvyklý. Řadu manželů tyto obtíže sbližují, a navzájem se proto vnímají jako potřebná opora. To manželství samozřejmě prospívá, ale o to těžší je situace, kdy jeden z nich umírá. Jeho životní partner zůstává bez opory a to ve věku, kdy je pro většinu lidí těžké přijmout jinou životní situaci a přizpůsobit se jí. Pro manželství je ovšem kritické, když jeden z manželů se těší dobrému zdraví a nechce uznat a přijmout, že druhý je na tom podstatně hůře. Pokud jeden z partnerů jakoby „nechce dovolit“ aby ten druhý zestárl a stával se méně schopným v různých projevech života, připravuje mu tak další trápení a budí v něm oprávněný pocit, že ho vlastně opouští, i když je mu stále fyzicky nablízku.

h) Vdovství

Tuto životní etapu někdo prožívá jako takřka kontinuální smutek, někdo jiný jako úděl, který se snaží statečně zvládnout a konečně jsou lidé, kteří tuto situaci řeší dalším sňatkem. Pro okolí a zejména blízké příbuzné bývá někdy dost obtížné přijmout jak dlouhodobý smutek tak nové manželství ovdovělých. Je ale třeba trvat na tom, že i starý rodič má právo si svůj život řídit sám a že jeho bolesti nebo těžký pocit samoty za něho nikdo z okolí nenese.

6. Některé typické zátěže manželství

Manželství je zatěžováno vnějšími vlivy celospolečenské povahy (celková bytová, finanční, politická situace) a některými rodinnými vlivy v širším slova smyslu jako jsou rodiče muže a ženy, sourozenci, případně další příbuzní, kteří buď do manželství zasahují anebo jejich životní osudy nesou manželé s určitou obtíží. Pokud se díváme na rodinu jako takovou, potom je dobré si uvědomit, že se poněkud liší některé typické zátěžové situace ženy (souvisí zejména s hormonálními změnami, s mateřstvím, s kojením, s péčí o děti) a některé typické zátěžové situace muže (ztráta zaměstnání, problémy s potenci, neúspěšná profesní bilance). Oba manželé zatěžují také faktory, přicházející ze strany dětí, jako jsou nemoci dítěte, disharmonický odchod potomka z rodiny, sňatek s nevhodným partnerem, soužití bez sňatku, rozvod potomkova manželství, drogy a jakékoli další závislosti.

I v těchto případech je třeba si opakovaně uvědomovat, že **reakce muže a reakce ženy na tutéž situaci se od sebe mnohdy liší a že to není ani chyba ani projev nedostatku nějaké osobní kvality. Kromě toho zde hrají roli i životní zkušenosti, které se mohou u obou manželů značně lišit.**

7. Shrnutí zásadních požadavků

Každé manželství je originální, muž i žena jsou neopakovatelní jedinci, a proto bývají „zaručené recepty“ na řešení obtíží a krizí málo účinné, ne-li škodlivé. Přesto se zde odvážíme formulovat několik požadavků, jejichž naplňování by mělo usnadnit nebo umožnit bez velkých škod překonat problémy, které různé životní etapy a přechody z jedné

etapy do druhé přinášejí. Je tedy třeba:

- **dovolit životnímu partnerovi být nebo stávat se jiným;**
- **připustit, že na tytéž podněty nereagují oba stejně;**
- **snažit se pochopit důvody změn v chování a postojích životního partnera (pochopit není totéž, co souhlasit!);**
- **připustit, že jeden z partnerů může prožívat krize osobní identity, vzájemného vztahu nebo víry, ačkoliv je druhý neprožil či neprožívá a mohou se mu zdát být třeba i nicotné;**
- **počítat s dalšími změnami (k lepšímu i k horšímu);**
- **vidět lidský život v perspektivě vzkříšení, tedy ne jen ohraničený narozením a smrtí;**
- **hledat u Boha spíš sílu k zvládnutí obtížného, než ho modlitbou přesvědčovat, aby změnil toho druhého.**

8. Typická nebezpečí u křesťanů

Ačkoli lze všechny běžné duchovní rady považovat za užitečné a v zásadě v manželství za použitelné, je třeba také upozornit na některá typická nebezpečí, která mohou u křesťanů nastat.

Nekritické trvání na křesťanském ideálu manželství může v konkrétní situaci vést k tomu, že jeden z manželů nebo oba nejsou ochotni vidět skutečný problém, který ideální obraz narušuje. Obtíž může vzniknout také z neochoty uznat nedokonalost osobní nebo nedokonalost partnerovu a místo toho jen tvrdě požadovat ideální stav.

Nebezpečná je aplikace jinak užitečných duchovních rad („je třeba se za věci modlit“, „je třeba unést kříž“, apod.) tam, kde má být rozpoznán, posouzen a věcně řešen nějaký problém. Takřka nečestným úskokem může být vyzývání životního partnera k přinášení oběti ve jménu křesťanství v situaci, kdy se má původce těžkostí změnit, ale on změnu odmítá.

Nevhodné je také obcházení komunikace v manželském páru jinými cestami, které jsou představovány jako projevy zbožnosti. Např. odmítání vzájemné komunikace s poukazem na to, že se raději bude on či ona za obtížnou věc modlit, či snaha o řešení životního problému pouze se zpovědníkem, nikoli s životním partnerem.

A konečně je velmi nebezpečné přesvědčení některých hodných a poctivých lidí, že Bůh není ochoten pomáhat člověku (a tedy i manželům), pokud nežijí bezhříšně.

9. Shrnutí

Vnímání a chápání typických i netypických problémů různých etap života je sice užitečné ale není automaticky působícím lékem, který všechna nebezpečí a bolesti odstraní. Křesťanské manželství se musí vždy odvolávat na svůj základ, který není v samotném vztahu manželů, ale je v Bohu a v jeho vztahu k nim. To není jen nějaký „zbožný doplněk“, ale důležité východisko. Pro manželství je tato skutečnost využitelnou pomocí tehdy, jestliže je Bůh chápán jako ten, kdo vždy miluje první, má zájem na dobru člověka a nečihá na něj, aby mu nějakým způsobem ublížil tím, že potrestá jeho chybné nebo mylné jednání. Víra, která se projevuje láskou (srov. Gal 5,6). **Láska, která všechno vydrží (srov. 1Kor 13,7) – to nejsou romantické představy, z nichž člověk vyroste, ale požadavky všedního dne.**

Zdroj: www.pastorace.cz, autor: Aleš Opatrný

Pro poučení

Zvesela z internetu

Čím víc poznávám lidi, tím víc chápu, že si Noe vzal na loď jen zvířata.

Babí léto je výsledkem neopodstatněného feminismu.

Pohádat se se ženou je jako navštívit zubaře. Buď je to velmi bolestivé nebo příliš drahé.

Nejlepší způsob, jak donutit ženu, aby vás poslouchala, je mluvit ze spaní.

Jezdíš rychle – ponesou tě pomalu.

Odposlechnuto

Žij svůj život s Boží laskavostí a nikdy se nebudeš muset bát minulosti.

Anonym

Paměť je světlo, které osvětluje budoucnost za pomoci zkušenosti z minulosti.

Tadeusz Anderzejewski

Když jíš, žvýkej. Když mluvíš, mysl.

Čínské přísloví

Životní pravda

Trest přichází tichými kroky a pozdě, ale přece.

Boží mlýny melou pomalu, ale jistě.

Tibullus

Může se hodit

I.H.S. = Iesus hominum Salvator, překlad: Ježíš, Spasitel lidí

R.I.P. = Requiescat in pace, překlad: Ať odpočívá v pokoji

AHOJ = Ad honorem Jesu, překlad: „ke cti Ježíše“ – pozdrav nejen námořníků

Řekli o hudbě

Hudba je univerzální řeč lidstva.

Longfellow

Hudba je řeč andělů.

Carlyle

Konec světa bude, až lidé přestanou zpívat.

Einstein

Áronské požehnání (Nu 6,22-27)

„Ať Hospodin ti žehná a chrání tě, ať Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv, ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem.“

Zábava

Pyramida

Spojka

Popěvek

Ženské jméno

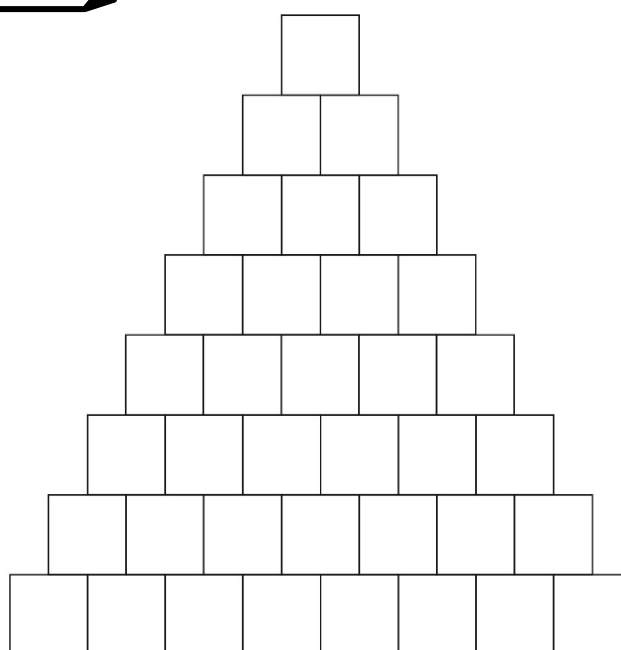
Ženské jméno

Ženské jméno

Ženské jméno

Rodinný e-shop

Výborný dezert

Řešení pyramidy: viz poslední strana

PASTORAČNÍ PLÁN na měsíce září – říjen – listopad**Září**

čtvrtek 28. září – slavnost sv. Václava, českého knížete a mučedníka
mše sv. 17.30

Říjen – měsíc modlitby růžence

Každou neděli v měsíci říjnu

- společná modlitba růžence v 9.30,
- mše sv. v 10.00 s kázáním pro děti,
budeme probírat modlitbu Pod ochranu Tvou se utíkáme

Pondělí 16. října – slavnost sv. Hedviky, patronky ostravsko-opavské diecéze
mše sv. v 17.30

po mši sv. modlitba za naši obec u sochy sv. Hedviky (před kostelem)

Středa 18. října Milión dětí se modlí růženec

společná modlitba růžence za mír a jednotu ve světě v 16.00 v kostele

Neděle 22. října – misijní neděle

mše sv. v 8.00 a v 10.00; P. Jakub Lasák a mládež farnosti Kravaře budou vyprávět o setkání mládeže v Lisabonu 2023

Sobota 28. října – oslava české státnosti

mše sv. v 7.00, po mši sv. zazpíváme svatováclavský chorál

Listopad

Středa 1. listopadu – Slavnost Všech svatých

mše sv. 7.00 a 17.30

Čtvrtek 2. listopadu – Památka věrných zemřelých – Dušičky

mše sv. 7.00 a 17.30

mše sv. v 17.30 bude obětována za všechny zemřelé v období od XI/2022 do X/2023

Neděle 5. listopadu

modlitba za zemřelé 15.00 na svinovském hřbitově

Prodejní bazar knih:

Od pátku 3. listopadu do pátku 1. prosince se uskuteční tradiční prodejní bazar knih s náboženskou tematikou. Smysl tohoto prodejního bazaru spočívá v možnosti oživit četbu náboženské literatury. Výtěžek z tohoto bazaru je věnován na Katolické biblické dílo.

Sobota 11. listopadu – mše sv. 14.00 na poděkování za 60 let života P. Jan Larische,
po mši sv. pohoštění. Podrobnosti budou oznámeny v kostele.

Neděle 26. listopadu – patrocinium farního kostela Krista Krále

mše sv. 8.00 a 10.00, hlavní celebrant P. Lukáš Dořičák, kaplan v Novém Jičíně
zpívané nešpory a svátostné požehnání v 17.00,
úterý 28. listopadu mše sv. v 17.30 za všechny zemřelé farníky

Prosinec

Sobota 2. prosince – pletení adventních věnců – jídelna ZŠ Svinov od 14.00 – 18.00
(zajišťuje MO KDU-ČSL)

Neděle 3. prosince – 1. neděle adventní – žehnání adventních věnců v závěru mše sv.
Svinovský vánoční jarmark na náměstí před kostelem a rozsvícení vánočního stromu.
Program bude upřesněn a publikován, zajišťuje ÚMOB Svinov.

Pravidelné pastorační aktivity ve farnosti

Vyučování náboženství pro děti

Výuka náboženství probíhá v učebně na faře:

1.–3. třída	pondělí	14.15
4.–6. třída	pátek	15.30
7. třída	čtvrtek	14.00

Setkávání scholičky: pátek 1x/14 dní na faře v 16.15, první setkání 22. 9.

Společenství dospělých: čtvrtek 5. 10. v 18.15 ve farním sále

Mariánské večeradlo: každý čtvrtek v 16.30 v kapli na faře

Mše sv. pro neslyšící: neděle 26. 11. v 14.30 v kostele

Svátosti a svátostiny

Svátost křtu – svátost manželství – pohřby (2/2 června – 1/2 září 2023)

Křty:

Dominik Ponížil	k. 2. 7.
Anna Marie Jarošová	k. 9. 7.

Svatby: nebyla žádná svatba

Pohřby:

Květoslava Světlíková, r. Marková	† 5. 7.
Milan Dunka	† 8. 7.
Pavel Sasín	† 21. 7.
Marie Rausová, r. Krahulová	† 3. 8.
Blanka Černá, r. Bělková	† 10. 8.

Kostelní sbírky

Plán finančních sbírek

Neděle 5. října, 26. listopadu	sbírka na opravy (na splácení dluhu)
Neděle 17. září	sbírka na církevní školy
Neděle 22. října	sbírka na misie
Neděle 19. listopadu	sbírka na katolická média

Řešení pyramidy: A LA, LEA, LENA, LENKA, ALENKA, MALENKA, MARLENKA

Poznámka a oprava: Jistě jste, milí luštitelé, poznali, že v minulé pyramidě mělo být jako druh jablek uvedeno PARMENA a ne PARMANA. Omlouvám se. L. Ž.

Adresa redakce: Římskokatolická farnost Ostrava-Svinov,
Bílovecká 50/548, 721 00 Ostrava – Svinov, tel. 596/961489

Redakční e-mail: svinovnicek@farnostsvinov.cz

Web: <http://www.farnostsvinov.cz>, registrováno u MK ČR E 15012